

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska „Katol. Tiskarna“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 114.

V Ljubljani, v soboto 21. maja 1898.

Letnik XXVI

Premilostnemu gospodu

dr. ANTONU BONAV. JEGLIČ-u

novemu knezu in škofu ljubljanskemu

22. maja 1898.

Ko bridko čuli smo novico,
Da loči se od nas Pastir,
Da v solnčno se seli Gorico,
Nam bilo je v tolažbe vir:
*Od Svoje loči se Ljubljane,
A gre med brate — naš ostane.*

Naslednik svetemu Mohoru,
Metropolit, naš poglavar,
Prvak v slovenskih škofov zboru,
Podpiraj, vodi Te vsikdár
In brani Božja roka mila:
To naša srčna so voščila.

A mračni brž vladikovina
Izjásnila si je obraz,
Ker vrlega sprejela sina,
Ki *nov pastir* bo vladal nas.
Pozdravljen tisučkrat v Ljubljani,
Namestnik Božji, nam poslani!

Mučencev narod v Bosni biva;
Za križ stoletja lil je kri,
A zdaj svobodo versko vživa,
In prosto Kristusa slavi.
V trpljenju vtrjeni trpini
So cerkvi sveti verni sini.

Tam mašnik si in škof uzorno
Preživel vrsto srečnih let;
Delóval tam si neumorno,
Za vernikov blaginjo vnet,
Ki so prisrčno Te ljubili,
Žalóvali, ko Te zgubili.

Ko svetega Te Nikolaja
Sprejemlje škofa dom krasán,
Deželo vso radóst navdaja,
Ker srečen ji pristjal dan.
Ljubezen, skrito v src globini,
Poklanjajo Ti vdani sini.

Besnéta nekdaž pekla sila,
Divjala krivoverstva moč,
Da luč bi vere nam vgasnila,
Pahníla nas v neverstva noč
Trdnó je Krajna v veri stala,
Kot v morju ljutem siva skala.

Predragi biser si shraníli
Slovenci v sredi so srcá;
In prej bi srčno kri prelíli,
Ko dali krasni biser ta.
*Kar Hrenu dedje obljubíli,
To mi smo danes ponovíli.*

In Te be, milostni vladíka,
Ohrani dolgo nam Gospod!
To prosi čeda Ti velíka,
Slovencev Te ljubečih rod.
A roka Tvoja naj pripelje
Nad zvezde, v večno nas veselje.

Janez Bile.

Krščanska demokracija.

II.

V svojem drugem govoru je razpravljal P. Dehon, kako se je zgodovinsko v zadnjih desetletjih pripravljala in razvijala program krščanske demokracije.

Zadnjih petnajst let se je neumorno delovalo vzlasti na polju socialnih vprašanj. Škofje, duhovni, svetni so tekmovali pri tem delu. Dne 15. maja 1891 se je vsemu temu postavil na čelo papež Leon XIII. s svojo okrožnico o delavskem vprašanju. Ta okrožnica konstatuje splošno zlo, določi socialne dogme cerkve ter označi sredstva, katerih se je posluževati nasproti neznosnim socialnim razmeram. V treh točkah združi papež krščanske nazore o tem vprašanju.

1. Pravo lastnine in nja meje.
 2. Razmerje mej kapitalom in delom.
 3. Kriččea krivica modernih oblik oderuštva.
- Ti nauki so podlaga našemu socialnemu programu.

1. Pravo lastnine in njega meje.

Zasebna in osebna last pristoja človeku po naravnem pravu. Pravica živeti in svojim dati živeti je podlaga pravu o zasebni lastnini. Iz tega razloga imamo pravico živeti, in pravico, da se vsacega last spoštuje, jednako pa imajo tudi drugi isto pravico ter da njim gré to, kar je preoblego pri drugih.

2. Razmerje mej kapitalom in delom.

Naraven nasledek dela mora biti ta, da preživlja delavca. Obogatitje kapitalistov pride šele potem v drugi vrsti, ako je mogoče.

1. Treba torej, da delo zagotovi delavcu pogoje za življenje v najširšem pomenu besede.

2. Treba, da s tem delom združene dolžnosti ne ovirajo delavca v njegovem fizičnem življenju, v njegovem družinskem in v verskem življenju, ker ima vsak človek pravico za ta trojen popolen razvoj.

3. Nekdanje oderuštvo v novi groznosti na moderni borzi in v vravnavi kredita, kar treba nujno vrediti.

Ako se ozira na te podlage socialnega življenja, izgine neznosno zlo.

Sredstvi za izvršitev te naloge sta: pravičnost in ljubezen.

Krščanstvo je zdravilo za socialno bolezen.

Toda Leon XIII. tega ne misli tako, kakor nekateri katoličani, ki ne vidijo družih sredstev za zboljšanje, nego dve kreposti in sicer kršč. dobrodelnost pri delodajalcih in kršč. skopost pri delavcih. Seveda sicer tudi okrožnica papeževa povdarja uspešnost miloščine in zatajevanja, vendar stavi v prvo vrsto idejo pravičnosti.

Tekom okrožnice razpravlja Leon XIII. neznosne krivice, vsled katerih trpé delavci, pa jih ne kaže kakor usodno zlo, marveč kakor krivičnosti. On ne zahteva od kristijanov polajševati teh krivic z ljubeznijo, on zahteva, da naj se zatro.

Okrožnica ni navadno vabilo za miloščino, ona določa temelje in riše glavne poteze o delavskem pravu, ki je zgrajeno na načelih krščanstva. Ako pravi to stvar pojasnujoč, da pride socialna rešitev od ljubezni, govori on o ljubezni v širšem pomenu, ki se pričinja z izpolnjevanjem pravičnosti.

Dve sta glavni sredstvi za socialno preobnovo: združena organizacija in zakon. Red in prospeh izvira pred vsem iz zadružne organizacije, iz soglasja organiziranih družabnih stanov. Država pa ima dolžnost objaviti glavna načela pravičnosti in podpirati organizacijo. Dokler pa te ni, vpliva naj posebej na to, da vlada socialna pravičnost in da se vzlasti vredi razmerje mej kapitalom in delom.

(Dalje sledi.)

Res carinthiacae.

Iz Celovca, 20. maja.

Naš novi deželni predsednik gosp. pl. Fraydenegg-Monzelo obiskuje sedaj razna okrajna glavarstva, tam vsprejema uradnike, deputacije občin itd. Poročila pravijo, da se ti sprejemi vršijo zelo slovesno, in hvalijo priljudno nastopanje g. dež. predsednika.

Dne 16. t. m. obiskal je g. deželni predsednik Velikovec, glavno mesto slovenske podjunske doline. Tam je imel priložnost, stopiti v dotiko s slovenskim prebivalstvom. A to se ni zgodilo. Od izvestne strani delalo se je namreč na to, da g. dež. predsednik ne izve ničesar o Slovencih in da se mu Velikovec predstavi — »risum teneatis amici!« — kot nemško mesto. To kaže sprejem g. dež. predsednika.

Gosp. pl. Fraydenegg je došel ob 3/4 10. uro iz Sinčevasi v Velikovec, ki je bil v zastavah. Med drugimi razobesilo je mesto tudi več frankfurtaric!! Tudi to osvetljuje tukajšnje razmere, da se pri vsprejemu cesarskega namestnika razobešajo — frankfurtarske velikonemške zastave.

Došleca je pozdravil nemškonacionalni župan Pinterič »im Namen der deutschen Bevölkerung«. Tedaj samo »nemško« prebivalstvo je pozdravljalo dež. predsednika!? O tem resno dvomimo. Dobro bi bilo poiskati tiste velikovske »Nemce« skoz in skoz — slovenskega rodu! Ti ljudje, po največ kramarji in gostilničarji, žive le od vseskozi slovenske okolice, a delajo visoko nemško-nacionalno politiko in ob vsaki priložnosti kažejo, kako so jim Slovenci na potu. Da bi iskal pri kriččih à la Pinterič in kar je vernih mu sodrugov, — sled najnavadnejšega takta, na to kajpak ni da bi mislil! — Da bi se vendar enkrat ojačilo okoličansko ljudstvo, obrnilo hrbet nasprotnim mu trgovcem, obrtnikom in gostilničarjem, kmalu bi Pinteriču zmanjkalo sape za take »nemške« pozdrave!

Po vsprejemu si je g. deželni predsednik, katerega je povsodi vodil gospod c. kr. okrajni glavar Kreuter, ogledal cerkev, mestno šolo, mestno hiralnico in potem tudi — otroški vrtec nemškega »schulvereina«. — V slovensko »narodno

šolo« Ciril-Methodove družbe ni vstopil, ker se gospodu okrajnemu glavarju Kreuterju ni zdelo vredno, peljati visokega gosta tja!

Navajeni smo Slovenci, da nas prezirajo povsod, tudi od vladne strani, dasi zastopniki slovenskega ljudstva na Dunaju toli požrtvovalno podpirajo vlado. Zlasti na Koroškem smo navajeni gledati, kako božajo obstrukcioniste, a prezirajo na najbolj žaljiv način in ne samo prezirajo, marveč povsodi tudi zatirajo Slovence! Vsa naša dnevna zgodovina je dokaz za to!

C. kr. okrajni glavar Kreuter je tako podal prav bratski roke svojemu prijatelju nemškonacionalnemu županu Pinteriču, da sta oba pred dež. predsednikom zakrivala Slovence v okraju, v katerem prebiva poleg 43.000 Slovencev samo 9000 Nemcev. Obadva sta hotela pokazati »nemški« Velikovec, morda zato, ker okrajni glavar Kreuter, kateremu je izročeno čisto slovensko okraj, ne zna čisto nič slovenski?!

Vedeli smo, da okrajni glavar Kreuter ni prijazen Slovincem, da skuša posnemati svojega celovskega g. »kolego« bar. Mac-Nevina.

Skrajno netaktno postopanje ob obisku dež. predsednika je nas potrdilo znova v tem. No, koroški Slovenci smo prestali toliko protivnikov, toliko nasprotstva in preziranja, tolažimo se torej, da bomo prestali tudi še to! —n.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. maja.

Državni zbor se snide, kakor razvidno iz povabil, ki jih je razposlalo predsedništvo poslanske zbornice vsem državnim poslancem, dne 1. junija k prvi seji po delegacijskem zasedanju. Na dnevnem redu je samo nadaljevanje razprave o nujnih predlogih glede preuredbe jezikovnega vprašanja. Vidi se toraj, da Thunova vlada ne mara dati avstrijskim narodom povoda za razna domnevanja, češ umaknila se je v merodajnem trenutku s pozorišča in je sama preprečila rešitev narodnega vprašanja. Grof Thun hoče namreč prepušiti to zadevo zastopnikom avstrijskih narodov na celi črti in jim le pomagati z raznimi podatki in posredovanjem mej raznimi strankami. No, uspešnega se itak ničesar ne bode doseglo. Jezikovni odsek bo najbrže vse, kar se bo moglo storiti za rešitev perečega vprašanja.

Avstrijsko-ruska pogodba. Občno, deloma prijetno, deloma pa skrajno neprijetno preseenečenje je vzbudila že omenjena vest »Frankf. Zeitg.«-e o avstro-ruski pogodbi glede ohranjenja statusa quo na balkanskem polotoku. Umevno je, da je ves svet, posebno pa interesovani krogi, mej temi v prvi vrsti naši avstrijski, težko pričakoval natančnejših pojasnil o tem vprašanju. Ta voz je sedaj razvozljaval avstrijski zunanji minister grof Goluhovski v seji odseka ogerske delegacije za zunanje zadeve. Minister je izjavil, da so vsa poročila o kaki pogodbi popolno neosnovana in le

LISTEK.

Privatna stvar.

Vsakdo, če more, lahko veruje socialnim demokratom, da jim je vera privatna stvar, v katero se ne vtikajo. Mi seveda tega ne moremo verovati, in z nami gotovo še marsikdo ne. V gotovih presledkih namreč spuščajo gospodje socialisti med naš narod na bel, ako je prilika bolj slovesna, pa na krvavo rudeč papir tiskano socialistično modrost, katerej se ne vidi dosti duševnega dela, katero zatorej imenujejo »Delavec«. Na ta potrpežljivi beli ali rudeči papir tiskajo vsakokrat mastne zabavljice veri in duhovnom, in to spodbudno berilo razpošiljajo potem sodrugom, menda da jim bolj utrdijo vero, katero imenujejo privatna stvar. Videti je toraj socialna demokracija jako usiljiva stranka, ker ne pušča na miru niti privatnih stvari.

Morda pa se socialna demokracija boji te privatne stvari in zato skuša ljudstvo preveriti, da se ne briga za njo, skrivaj pa jo izpodkopava na vso moč. Poučen je v tem oziru »Delavec«, ki bi bil res dober list, ko bi se v njem bralo to-

liko koristnih in potrebnih rečij, kolikor se bere zabavljanja proti veri in duhovnom.

V listku jedne zadnjih števil »Delavca« prosijo sinovi starega modrijana tam v daljnji Indiji, da jih blagoslovi. Oče prvega sina neče blagosloviti, ker je vojak in po svojem stanu prisiljen, prelivati kri. Drugi je duhoven, pa tudi tega neče blagosloviti stari modrijan, marveč mu, kakor da bi svojo modrost zajemal iz »Delavca«, očita hinavstvo. Duhovnik baje uči stvari, katerih ni moč dokazati.

»Ali si morda Brama že kdaj videl?« povprašuje patetično ta socialistično nadahnjeni stari modrijan. Tudi mi pisca dotičnega listka »Delavčevega« nismo videli, pa smo vendar uverjeni, da res živi in da mora biti hud socialist, sklepamo namreč to iz njegovih del. Tudi drugače mu lahko odgovorimo: Pameti dotični listkar gotovo še ni čutil, tudi bralci »Delavca« je še niso videli v listkarjevih spisih, navzlic temu pa bi bilo naravnost smešno trditi, da pameti ni.

Da bi pa taki listki bralcev ne splašili, prepeva nek »y« v iste številke »Delavca« nad črto prav ganljivo, dasi ne ravno jasno, popevko, ki hoče biti nekam verska, seveda po svoje. Glasi se tako-le:

V Gospodu. Če misliš dobro, zanj le vnet, — Molitev to je brez besed, — Molitev nema, ki kipi, — Tja, kjer dobrane vir leži. — Če nesebično ti srcé — Ljubilo bo sobrate vse. — Pretvoril se bo svet ti v raj, — Ki bil ti pekel je do zdaj. — In če tvoj duh resnice kal, — S pravičnim trudom je iskal, — Veruj, — dasi te pop bo klel, — Da si »v Gospodu« bil živel!

Taka je ta pesem z vsemi vrlinami glede rim, jezika itd. Toda to še vse nič ni v primeri z vsebino. Mož je res vedel, o kom je prepeval in kaj. Bodi mu v prihodnje pevanje lahko, ali da izrazimo svoje želje prav v njegovem slogu z istimi izvirnimi rimami itd.:

Gospodu y-u! Če peti hočeš, čuj popred: — Najlepša pesem brez besed — Je pesem nema, ki molči, — Prismojeno ne govori. — Če nesebično ti srcé — Zares sobrate ljubi vse, — Pretvoril jim ves svet boš v raj, — Če peval več ne boš od zdaj. — In če tvoj duh resnice kal — S pravičnim trudom je iskal, — Veruj, dasi nas bodeš klel, — Za modrijana nisi zrel!

Seveda je to samo dober svet pesniku, katerega nikakor ne moremo in nečemo siliti, da bi molčal, saj nam je pesnikovanje v istini, ne samo navidezno, kakor socialnim demokratom vera, — privatna stvar.

smešna iznajdba. Res se je ta zadeva omenjala povodom zadnjih obiskov, toda o kaki pogodbi ni govora. S to izjavo so se sedaj pomirili razni nemški elementi, ki so se že bali za obstoj zveze z Nemčijo. Vkljub temu pa je gotovo, da se je vršil mej našo državo in Rusijo nekaj dogovor v zadevi balkanskega polotoka in le žal, da ni prišlo do take pogodbe, kakoršno so omenjali listi.

Kandidatura princa Jurija je zopet na dnevnem redu. Grški princ se hoče sedaj sam pobrigati za rešitev tega vprašanja. Meseca junija poda se, kakor se poroča iz diplomatskih krogov, najprej v Petrograd, koder imajo največ vpliva na rešitev tega vprašanja. Obiskal bode neki tudi druge evropske dvore. Glavni vzrok, da se ta zadeva tako dolgo zavlada, ne tiči na Dunaju, ako-ravno je imela Avstrija spočetka nekoliko pomi-slekov proti tej kandidaturi, tudi ne v Berlinu, da celo v Carigradu niso princu Juriju baje toliko nasprotni, da bi ga konečno post tot discrimina rerum ne priznali za guvernerja na Kreti, glavni vzrok tiči v Londonu. Tudi tu spočetka niso bili sovražni tej misli, da celo simpatično so jo pozdravili, toda ko so se radi vzhodno-azijskega vprašanja tako zelo poostрила nasprotja mej Anglijo in Rusijo, se je ohladila tudi simpatija za grškega princa. Angležem slede v tem vprašanju Italijani, in ker imata sedaj te dve velevalsti v svojih ro-kah skoro vse mornariške zadeve na Kreti in ker so popolno nevtralni merodajni krogi na Dunaju in v Berlinu, je umevno, da Rusija in Francija sami ne moreta toliko vplivati, koliko bi želel s krščanskim prebivalstvom kandidat princ Jurij. Ako se toraj princu Juriju na potovanju ne po-sreči omehčati src v Londonu, Berlinu in na Dunaju, ne sme imeti nikake nade, da bi prišel kaj kmalu na zaželeno mesto.

Gladstone †. Predvčeraj zjutraj ob 5. uri prominul je mirno najvplivnejši angl. državnik Wil-liam Ewart Gladstone v 89. letu svoje dobe. Po-rodil se je 29. decembra 1809 v Liverpoolu kot sin bogatega trgovca, študiral na Christ Church College v Oksfordu ter bil posredovanjem new-kastlskega vojvode l. 1832 v okraju Newark iz-voljen v parlament. Ker se je ob raznih prilikah po-kazal temeljitega in odločnega govornika, pozval ga je Peel l. 1834 v ministerstvo, katero je pa že v aprilu prihodnjega leta odstopilo. Gladstone se je pridružil parlamentarni opoziciji. L. 1841 je postal podpredsednik trgovin. urada in dve leti potem predsednik tega urada. Na tem mestu je de-loval mnogo za uvedbo dohodarine. Odložil pa je že februv. 1845 to čast, ker ni soglašal s Peelovo zahtevo, naj se poviša državna podpora za odgo-jevališča ostalih veroizpovedanj. Vendar pa je še isto leto vstopil v Peelovo ministerstvo kot mi-nister za kolonije in kot naslednik grofa Derby. Tu se je ob jednom z ministerskim predsednikom

mного trudil za odpravo obstoječih žitnih za-konov, vsled česar je izgubil zaupanje pri svojih volilcih in je moral odložiti mandat in pozneje tudi ministersko čast. V letu 1847 ga je okraj Oksford poslal v spodnjo zbornico, kateri je za-stopal celih 18 let. Vedno bolj je jel spreminjati svoje toristične nazore, podpiral je emancipacijo judov. Na svojem potovanju l. 1850 je spisal slo-vito pismo lordu Aberdeenu, v katerem je odkril bedo političnih vjetnikov v Neapolju. To pismo je razposlal lord Palmerston vsem evropskim dvo-rom. Po padcu Derbyjevega kabineta v dec. 1852 je prišla na krmilo Aberdeenova vlada, v kateri je zavzemal Gladstone mesto kancelerja državne za-kladnice. Na tem mestu je vztrajal tudi še nekaj časa za ministrovanja Palmerstonovega (1855), toda kmalu je navstal mej njima razpor radi od-pošiljatve preiskovalne komisije na krimsko bo-jišče. Gladstone je sedaj prijemal Palmerstona radi kitajske vojske in se mu je l. 1858 res po-srečilo, da je strmoglavil njegov kabinet. Prišli so zopet na krmilo Toriji pod vodstvom Derby-jevim. V ministerstvo Gladstone sicer ni maral vstopiti, pač pa je prevzel mesto nadkomisarja na jonskih otokih. V juniju l. 1859 pa je prišel Pal-merston zopet na krmilo in zopet je Gladstone postal zakladni kancler. Ustanovil je takrat pošne hranilnice, toda radi razpora s svojimi volilci v cerkvenih vprašanjih je moral l. 1865 odložiti mandat, vendar je bil še isto leto izvoljen v juž. Lancashire in je toraj vztrajal v spodnji zbornici. Od tega časa se je kazal Gladstone vedno bolj na po-vršju. Izvedel je nebroj važnih del na cerkvenem in gospodarskem polju kot vodja spodnje zbor-nice. Prevredil je volitveni zakon, odpravil kupo-vanje častnih mest v armadi. Leta 1868 je postal prvi zakladni lord in je stopil na čelo uprave. Manj srečen pa je bil tedaj v zunanji politiki. Vsled zmage konservativcev l. 1874 je odložil ministersko čast, toda 1881 je bil že zopet na krmilu vlade. Tu pa je dobil Gladstone tekmeča v državniku Salisburyju, s katerim sta večkrat menjavala za ministerski prestol, dokler ga leta 1886 Salisbury ni definitivno premagal. Pred ne-davnim časom se je stari Gladstone, ki se je po-prej trajno odtegnil političnemu delovanju, zopet prikazal v javnosti z nekim govorom, in mislilo se je že, da stari državnik zopet sili v javnost. Toda tu ga je prehitela bolezen in predvčeraj je končal svoje življenje. V kratkih potezah je tu narisano njegovo politično življenje. Bil je Gladstone za-grizen pristaš anglikanske cerkve in seveda velik nasprotnik papeštva, pač pa vnet zagovornik te-ženj bednega irskega prebivalstva. V zunanji po-litiki mož ni imel sreče, ker se je navadno vselej prenačil v svojih podjetjih. Sicer pa je bil velik filozof, spisal je več del razne vsebine in še na stare dni učil se je prav marljivo grščine.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, dne 18. maja.

(Konec.)

Po cesti, ki veže Dolge in Predilne ulice vzpo-redno z Dunajsko cesto, se na prošnjo posestnika Fr. Bahovca sklene napeljati vodovod za proraču-nani znesek 1900 gld. Pri tem se bo tudi ozirati na svojedobno gradnjo justičnega poslopja. Poro-čevalec odb. Pavlin.

Isti odbornik poroča o računskem zaključku mestnega vodovoda za leto 1897. Dohodki so znašali 61.283 gld. 92 kr., stroški 52.888 gld. 23½ kr., toraj znaša prebitek 8395 gld. 68½ kr., ali v pri-meri s proračunom več 5854 gld. 17½ kr. Vodo-vodna naklada je znašala 43.823 gld. 95 kr., za večjo porabo vode se je prejelo 14.160 gld., vodo-merščine pa 1780 gld. Račun in poročilo se odobrita.

Odbornik Senekovič poroča o zavarovanju mestne elektrarne proti obveznosti za vse mogoče slučaje. Vsprejme se najugodnejša ponudba zava-rovalne družbe avstrijski »Phoenix«, ki zahteva za zavarovanje osobja v elektrarni in tudi drugih, ki se vsled električne naprave kakorkoli poškodujejo, in sicer za dobo petih let naprej plačano svoto 400 gld.

Na prošnjo prodajalca konjskega mesa Janeza Kopača se zniža pristojbina za vsakega ubitega konja od 2 na 1 gld. Poročevalec odbornik Škrjanec.

Za uravnavo konjskega sejmišča in razširja-tev z nakupom jedne njive se dovoli 1217 gld. 51 kr. kredita in se sklene, takoj pričeti z delom. Poroč. odb. Kozak.

O računskem zaključku mestne klavnice po-roča podžupan dr. Bleiweis. Dohodki so znesli 22.230 gld. 96 kr., stroški 12.229 gld. 35 kr., to-raj znaša prebitek 10.001 gld. 61 kr., ali okolu 1400 gld. več, kakor je bilo proračunjeno.

Glede ponudbe J. C. Hamana glede nakupa dela sveta od P. Strelove hiše, o kateri poroča odbornik Plantan, se vsprejme predlog odbor-nika Lenčeka, naj se župan pooblasti, da se pogaja s ponudnikom glede pogojev.

Za odkup 7805m² sveta za razširjenje Lon-čarske steze se dovoli V. Šimencu 200 gld. od-kupnine. Poroč. odb. Žužek.

Za preložitve trace podaljšane Bleiweisove ceste tam, kjer se odcepi od Marije Terezije ceste proti cesti na državni kolodvor, se dovoli kredit 400 gld., in sicer za nakup 9 kvad. sežnjeva sveta, za podiranje obstoječega in zgradbo novega zidu pri poslopju g. Legatove. Poroč. odb. dr. Stare.

O zadevi otvoritve ulic od Karlovske ceste v Prule čez posestvi Iv. Ahlina in Marg. pl. Farka-ševe poroča odbornik Žužek. Mestna občina je voljna odkupiti svet po 10 gld. kvad. sež., toda interenta ne odstopita sveta drugače, nego po

O čebelnjaku.

Spisal Ivan Grádár. *Dr. Canhan*

(Dalje.)

VI.

Ni si hotel razlagati Mrva svoje bojazni, izne-biti se je hotel svoje črne slutnje.

»Ne ... tega ne more storiti!«

Kakor se je čutil nezmožnega, da bi ubil koga zarad jedne same pikre besede, tako si ni mogel predstavljati, da bi mu mogel kdo v samem hipnem srdi vzeti vse, kar ima dragega na svetu.

Prižgal je luč v svojem stanovanju in sedel za mizo.

Pred njim je ležala debela knjiga, rdeče obre-zana in vezana v trdo, že precej odrgneno in mastno usnje z jeklenimi zaponami.

Obrisal je naočnike in pomaknil svetilko bliže, da bi čital.

»Evangelij ...«

A črke so odskakovale, spajale se in ble-dele ... in hipoma se mu je stisnilo srce, kakor bi mu izžela nevidna roka vso kri iz njega.

»Ne ... tega ne more storiti!«

Zaprl je knjigo in odložil naočnike.

Njegova soba je bila opravljena skromno in jednostavno. Starinska postelja, zelo nizka in ši-roka, dvoje nerodnih stolov s pohabljenimi stoli-cami, miza, rdeče pobarvana skrinja poleg ogromne peči in v kotu polica, polna debelih, obrabljenih knjig. Po stropu in po stenah so visele dolge

pajčevine; tu pa tam je dremal rejen pajek, zganil se včasih komaj vidno in stresel s tankimi no-gami. Okno je bilo zagrnjeno z zeleno ruto, na podoknici pa je stal rožmarin, ki je segal s svo-jim omotno duhtečim zelenjem skoro do stropa

Mrva je sedel na svojem stolu in podpiral glavo z rokama; na sivih gubah njegovega obraza pa je ležal plašen, skrbeč izraz.

»Res je, dobil jo je gorko po ustih, — ali kakšen vzrok je to? Ali mi ni znal odgovoriti? In naposled je bila resnica na moji strani ... Toda to nima nikakega pomena, to ni tolažba ... On je poseben človek ... Padla je morda zjutraj iz kdove kakšnega razloga drobna kaplja neje-volje v njegovo srce, — in rastla je in rastla ... In mora ji odpreti pot, da ga ne zaduši ...«

Skočil je kvišku in obstal kakor okamenel. Njegova drobna, suha postava se je zdela še manjša in še bolj koščena, tenka ustna so se raz-širila in oči so se široko odprle. Od daleč je za-molklo zahreščalo in čuli so se nagli, vznemirjeni glasovi.

Mrva se je prijel za glavo in kolena so mu vztrepetala.

»Kaj počenjaš, nesrečnež? ... Nehaj ... ne ubijaj!«

Pustil je vrata odprta za seboj in hitel golo-glav na plano. A zunaj je bilo tiho, samo globoko doli so hitele tri črne postave ter izginile za ovinkom.

Kup razmetanih desek je ležalo pred hruško, naokrog pa je zamolklo šuštel in brenčalo, ka-kor bi trepetalo v zraku tisoč nevidnih strun.

»Kaj si mi storil ... čemu ti bo moje živ-ljenje?«

Naslonil se je na raskavo deblo in pokrtil obraz z rokama. A ko se je vzdignil in se ozrl krog sebe, zazdelo se mu je vse naokrog tako mrtvo, tuje in pusto, kot da ga je ravnokar pah-nila silna roka iz lepšega, svetlejšega sveta. To neizmerno, tiho nebo, ta črna, brezkončna kra-jina s samotnim drevjem in temnimi, kakor v skrivnem strahu šepetajočimi in vzdihujočimi vo-dami, — kako je to vse oddaljeno od njega in njegovega življenja, kako je vse to brezčutno, — nemo in gluho v svoji lastni bolesi ... Kam naj se opre utrjena roka, kam naj stopi omahujoč korak? Poreži golobu peroti in pusti mu življenje; — to ni življenje! ...

Mrva ni vedel, kam hoče in čemu hiti v vas. Pol nezavedno in opotekaje se je stopal v dolino, — in razgrapan, s kamenjem posuta pot se je vila brez kraja navzdol. Spodtaknil se je ob pre-vrnen panj in čebele so završale krog njega.

V dolini je bilo tiho. Mesec je pokrtil poslopja z raztopljenim srebrom in drevje po vrteh je lahno drhtelo, kakor da šepče v sanjah o sreči in ljubezni.

Mrva pa je stal pod oknom Blokarjevim ...

»Ohrani ga zase, ti človek brez srca! Jaz ti ne zavidam tvojega življenja!« (Dalje sledi.)

35 gld., vsled česar poravnava ni mogoča ter je zadevo rešiti razlastitvenim potom.

Prošnji posestnice Fr. Sitscheve za povišanje odkupnine za svet, kar ga odstopi v reguladne namene, od 5 na 8 gld. kvad. seženj, se ne ugotovi. Poroč. odb. dr. Stare.

Isti odbornik poroča o odkupnini za 66-2m² sveta, ki ga odstopi za razširjenje sv. Petra ceste posestnik Anton Kačar, in sicer se določi cena za kvadratni seženj 15 gld., ter o prošnji Iv. Tomca, posestnika na Cesti v mestni log za povišanje odkupnine, kateri se ugotovi s tem, da se določi za 148 kvad. metrov 900 gld., mesto prvotno določene cene 20 gld. kvad. seženj.

Ostale točke se deloma odstavijo z dnevnega reda, deloma pa obravnavajo v tajni seji.

Tedenski koledar.

Nedelja, 22. maja: 6. povelikon., evang.: Jezus govori o pričanju sv. Duha. Jan. 15. Julija d. m. — Ponedeljek, 23. maja: Paskal Baj sp. — Torek, 24. maja: Marija pom. kristijanov. — Sreda, 25. maja: Gregor VII. p. Urban. — Četrtek, 26. maja: Filip Neri sp. — Petek, 27. maja: Magdalena Pac. — Sobota, 28. maja: Avguš. Kantv. šk. — Solnce izide 25. maja ob 4. uri 23 min., zaide pa ob 7. uri 31 min. — Lunin spremen: Prvi krajec 28. maja ob 6. uri 12. min. zvečer. — Musica sacra: v nedeljo 22. maja v stolni cerkvi poje zbor k intronizaciji premilostnega gosp. knezoškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča ob polu 10. uri Te Deum, zl. dr. Fr. Witt, k pontifikalni maši instrumentalno mašo, zl. Moric Brosig, Alleluja zl. dr. Fr. Witt, offertorium, zl. Ant. Foerster.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. maja.

(Vsprejem mil. knezoškofa dr. Jegliča.) Na prvi postaji v naši deželi v Šent Petru je bil vsprejem sijajen. Vkljub deževnemu vremenu je prišlo na kolodvor nebrojno naroda, duhovni, župani, gasilno društvo, šolska mladina; med drugimi so tu pričakovali knezoškofa stolni dekan dr. Čebašek, kanonik Zamejic in knezoškofijski tajnik Šiška. Prelat dr. Čebašek je nagovoril knezoškofa, rekoč mu: Naši ste, Vaši smo! Omenjal je veselja, ki navdaja Slovence, da se vrača njih rojak zopet v svojo domovino. Ljudstvo je burno pozdravljalo novega škofa, kateri je bil do solz ginjen; dejal je: Res sem Vaš! Vračam se mej vas, da tisto, kar mi dá gospod Bog, žrtvujem za ljubo slovensko domovino. Za Vas bodem skrbel, za Vas molil! Za vas, za vse gorim, ki bivate v dragi moji domovini. Šolarica Mediceva mu je izročila šopek in škof je rekel mladini: »Naj bi cvetke božjih čednostij rasle v vaših srcih in lep duh razširjale po vseh naših zemljah.« Pozdravil ga je tudi župan Perko. Pri predstavljanju učiteljstva je izrazil knezoškof nado, da bode učiteljstvo vsikdar vzgojevalo mladino v srečo naroda, ter povdarjal važnost učiteljskega stanu. Isti prizori so se ponavljali na daljnih kolodvorih na Prestraneku, v Postojini, na Rakeku, v Planini, v Logatcu, kjer je bilo zbrano tudi kat. društvo rokodelskih pomočnikov z Vrhnike, in v Borovnici. Povsod je očaral novi vladika svoje drage s svojo ljubeznivo prijaznostjo in skromnostjo. Vsprejem v Ljubljani smo opisali že včeraj. Zvečer pa so slovenska društva napravila pred knezoškofijsko palačo veličastno serenado. Svirala je vojaška godba; pevci združenih raznih slovenskih društev so zapeli tri pesmi: »Lepa naša domovina«, »Zvezdi« in »Jadransko morje«. Veličastno je odmevala slovenska pesem iz sto in sto grl umetno izvežbanih vrlih pevcev. — Naroda se je zbralo okrog palače neštevilno. Glavni trg od gimnazijskega poslopja pa doli do mestne hiše je bil natlačen poln. Prešteti te množice bi bilo nemogoče, rečemo le, da je bila vsa Ljubljana ta večer tukaj zbrana. Viharni so bili pozdravi, slava in živio-klici, s katerimi je narod pozdravljaval knezoškofa; navdušenje je prikipelo do vrha, ko se je prikazal knezoškof na oknu ter se navzočim zahvalil za skazano mu vdanost. Mej drugim je dejal:

»Nisem dolgo ugibal, komu je veljala prisrčna ovacija o mojem prihodu v Ljubljano in komu velja i sedanja ovacija. Uvidel sem takoj, da vse te iskrene ovacije ne veljajo moji osebi, marveč velikim idejam, o katerih opravičeno pričakujete,

da jih hočem vsikdar gojiti in varovati med vami. Prva velika ideja je ideja krščanska, katera je globoko vkoreninjena v moj mili narod. To idejo moram in hočem neprestano gojiti kot vaš škof, za katerega me je potrdila Njegova Svetost in njegovo apostolsko Veličanstvo. Druga ideja pa je mila slovenska narodnost. Tudi tu se niste varali. Kot vaš rojak, kot sin slovenske matere hočem vsikdar ostati zvest tej drugi svetinji millega mi naroda. Posvetiti hočem narodni stvari, mili slovenski domovini vse svoje moči. Živel slovenski rod, živel slovenska domovina, živel slovenska Ljubljana! Živel tudi za naš mili narod toli potrebni zavod, za katerega se posebno v poslednjem času tako vneto potegujete, živel slovensko vseučilišče!«

Te besede knezoškofove so kot silen električen tok prevzele vse neštete množice, ki so prirejale knezoškofu šumne ovacije. Potem so društva z zastavami in s svetilci zopet odkorakala po Fran Josipovem mostu čez Št. Petersko predmestje proti Narodnemu domu. Množice so se pevajoč narodne pesmi polagoma razšle. Takega prizora že dolgo ni videla bela Ljubljana. — Jutri je slovesno vstoličenje, vsprejem smo že včeraj naznanili. Novi knezoškof jutri pri slovesnosti sam ogovori svoje verne. — Sklepajoč iz priprav, smemo se nadejati jutri krasne slovesnosti.

(Razpored za slovesno vmeščenje premilostnega gospoda knezoškofa Antona Bonaventure.) Dodatno k razporedu, ki smo ga včeraj objavili, naznanjamo nastopno premembo. Ko se bodo prečitela v točki VI. omenjena pisma sv. Očeta, pisana do prem. g. knezoškofa, stolnega kapiteljna in duhovstva, pride — odločivši pismo, pisano do vernikov — takoj točka VII. in VIII. Po dovršeni VIII. točki gredo prem. g. knezoškof na prižnico, kjer se bodo sami predstavili ljudstvu in nekoliko besedij spregovorili. Po tem pa se nadaljuje vsprejem, kakor ga kaže IX. točka.

(Pri juteršnji intronizaciji knezoškofa dr. Antona Jegliča) bodo za občinski svet — mesto dosedanjih dveh — pridržane prve tri klopi pod stranskim vhodom v stolno cerkev. Za trgovsko in obrtno zbornico določeni ste četrta in peta klop.

(Nadbiskup dr. Stadler) poslal je županu Hribarju naslednjo brzojavko: Sarajevo, 20. maja: U čas (trenutek), kad našim biserom Jegličem resite (zaljšate) kruno Slovence, kličem u ime sve nadbiskupije vrhbosanske: bilo ustoličenje Jegličevo na korist i procvat crkve i slovenskega naroda! — Župan Hribar odgovoril je brzojavno: Biela Ljubljana najsrdačneje dočeka (sprejela je) učenog in mudrog sina slovenskega naroda, od kojeg izčekiva, da će biti apostol miru i ljubavi u korist crkvi in na sreću naroda.

(Iz Trnovega na Notranjskem.) Danes 20. t. m. ob 9. uri je stopil naš mil. knezoškof dr. A. Bonaventura Jeglič v trnovski župniji v svojo vladikovino. Med zvonjenjem pri farni cerkvi in pri vseh podružnicah se je pripeljal na kolodvor Bistriško-Trnovski, kjer so ga pričakovali duhovniki, c. kr. sodnijski in davčni uradniki, zastopniki vseh treh velikih občin naše fars, ognjegasci, izobraževalno društvo in velika množica župljanov. Knezoškof vidno ginjen lepega, prisrčnega sprejema v prvi župniji, v katero je stopil kot vladika ljubljanske škofije, se je prijazno in ljubeznjivo zahvaljeval navzočim, ki so z živijo- in slavklici nazdravljali novemu nadpastirju, ko se je od nas poslavljaj.

(Garnizijska bolnica v Ljubljani) se bo gradila v Vodmatu na onem mestu ob Ljubljani, kjer stoji sedaj tovarna za koce. Zgradba mora biti že letos pod streho.

(Iz mestnega šolskega sveta.) V redni seji dne 11. t. m. se je odstopila prošnja neke mestne učiteljice za dovolitev predplače v zdravilne namene deželnemu šolskemu svetu s priporočilom, da ji pri deželnemu odboru izposluje ugodno rešitev. Prošnja vodstva I. mestne deške petrazrednice za stalno ustanovitev desetega učnega mesta na tem zavodu se priporočilno predloži deželnemu šolskemu svetu. Glede nujno potrebne zgradbe za novo mestno deklško osemrazrednico se sklone občinskemu svetu nasvetovati ono alternativo, po kateri bo možno pričeti z zgradbo poslopja še letos. Pritrdi se predlogu deželne vlade, da bi bila bodoča obrtna nadaljevalnica, katera bo pod jednim vodstvom združena s c. kr. obrtnima stro-

kovnima šolama, radi nedostatkosti prostorov te šole, nastanjena v prostorih II. mestne deške petrazrednice. Sklene se, vodstva mestnih šol pozvati, naj šolski muzej, ki se povodom desetletnice »Zaveze slovenskih učiteljskih društev« v proslavo 50letnice vladanja Nj. Veličanstva prve dni avgusta t. l. otvori v Ljubljani, krepko podpirajo. Za razpisana učna mesta na II. mestni deški petrazrednici se stavijo deželnemu šolskemu svetu ternopredlogi. Prošnja nekega mestnega učitelja za novčno podporo se s priporočilom predloži deželnemu šolskemu svetu. Poročilo načelnika stalne šolske zdravstvene komisije o ogledovanju obeh sirotišnic in v njih nahajajočih se zasebnih ljudskih šol, vzame se na znanje in se sklone, da se predstojništvoma teh zavodov naroči, naj odpravita male nedostatke, katere je komisija pri pregledovanju opazila. Končno se rešita še dve interni zadevi in odobri več izpustnic.

(»Slovenska Matica«.) 115. odborova seja v petek dne 13. aprila 1898. leta. Navzočni gg.: Fr. Levec (predsednik), A. Bartel, P. Grasselli, A. Koblar, dr. J. Lesar, Fr. Orožen, R. Perušek, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, A. Senekovič, dr. Ivan Šubic, A. Tavčar, I. Vavru, S. Vilhar, Fr. Wiesenthaler in V. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 17. — Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne, v prvi vrsti novizvoljena odbornika, profesorja Orožna in Peruška, ter izreka upanje, da bosta »Matica« podpirala kot ocenjevalca rokopisov in kot cenjena pisatelja. — Vzame se na znanje, da je odborniško mesto dr. Jerneja Zupanca, katerega se je »Matica« ob pogrebu jako dostojno spomnila, ostalo nepopolnjeno. — Sklene se, na visoko c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk vložiti prošnjo za državno podporo za izdavanje znanstvene knjige. — »Matica« se bode udeležila šolskega muzeja ob desetletnici »Zaveze slovenskih učiteljskih društev« v proslavo petdesetletnice vladanja Nj. Veličanstva s strokovnimi knjigami iz svoje zaloge in bo zastopana pri stoletnici po Fr. Palackem dne 18., 19. in 20. junija v Pragi. — Da se končno vredi vprašanje radi Kopitarjevega spomenika, se sklone stopiti v dogovor z jednim tukajšnjih kamnosekov. — Zapisnika o 114. odborovi seji in o XXXIII. občnem zboru, ki sta ju pregledala odbornika dr. Janežič in Pleteršnik, oziroma predsednik in dva društvenika, se odobrita brez ugovora. Za overovatelja današnjemu zapisniku imenuje predsednik odbornika dr. Lesarja in Vavruta. — Izvrše se volitve v upravništvo za leto 1898/99. Z vzklikom se izvolijo gospodje: Fr. Levec za predsednika; dr. Fr. Lampe za prvega in P. Grasselli za drugega podpredsednika; dr. J. Starč za blagajnika; A. Kržič in I. Sušnik za ključarja, ki vsi izvolitev sprejmo. — Dr. Štreklja IV. snopič »Slovenskih narodnih pesmi« se na izrecno željo pisateljevo pridrži Miličevi tiskarni. — Na znanje se vzame, da se je dvojje gospodarskih, oziroma denarnih vprašanj še zadosti ugodno izteklo za »Matico«. — Nova poverjenika sta dobila Rogatec in Rojan. Letnino je plačalo za letos doslej 884 društvenikov. Od zadnje seje je pristopilo »Matici« na novo 68 društvenikov. Kot posebno marljivi poverjeniki so se v zadnji dobi odlikovali gospodje Dolinar v Ribnici, Janežič v Celovcu, Jarc v Medvodah, Ogradi v Celju, Lapanja v Kobaridu, Primožič v Postojini in Schrey na Jesenicah. — Knjižnici je prirastlo 42 knjig: 33 po zameni in 9 podarjenih; 16 ruskih, 12 čeških, po 3 hrvaške in poljske, po dve slovenski, srbski in nemški, po 1 angleška in bolgarska. — V knjižni zalogi so zadnji čas popolnoma pošlje knjige: J. Trdina: Zgodovina slovenskega naroda; S. Rutar: Goriška, II. del; dr. Fr. D.: Trojka.

(Za slamorejo.) Poljedelsko ministerstvo je izročilo tukajšnji deželni vladi 100 gld., katere prilično razdeli kot darila onim kmetovalcem, ki pridelujejo najlepšo slamo za pletenje.

(Ljubljanski vodovod.) Tekom minulega leta 1897 je dovedel vodovod 792.314 kubičnih metrov ali 792.314.000 litrov vode. Na vsakega prebivalca odpada 22.600 litrov. Delovršba je trajala skupno 4512 ur, premoga pa se je porabilo 392.314 kilogramov.

(Živine se je zaklalo v Ljubljani) v l. 1897 skupno 27.503 glav, leta 1896 le 25.664 glav. Od

teh odpade na govejo živino 4331, prašiče 8386, teleta 8394, kozle in ovce 3056, kozliče 3259 in konje 77 glav.

(Zdravje v Ljubljani) od 8. do 14. maja 1898. Novorojenih 14, mrtvorojena 2, vmrlih 17; mej njimi za jetiko 7, vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 3, za različnimi boleznimi 6; med njimi 5 tujcev in iz zavodov 11.

(Zlata poroka.) Gospod Florijan Kalinger, učitelj v pokoju in posestnik na Drski pri Novem Mestu je obhajal 4. dan majnika t. l. svojo zlato poroko. Z ozirom na redkost enakih slavnostij ter posebnost jubilatovo dodamo tej, v 103. številki »Slovenca« že objavljeni vesti še naslednje vrstice: Gospod jubilat je bil porojen dne 20. aprila 1827 v Stopičah kot tretji sin očeta učitelja Antona. Pohajal je od tam, poldrugo uro daleč, v novomeške šole; dovršil potem skušnjo v Idriji ter se povspel tako po lastnem prizadevanju do učiteljskega stanu. V takratnem času je bilo učitelju opravljati tudi službo cerkovnikovo, in ker je bil naš jubilat rojen »muzik« — kakor je sploh vsa rodbina Kalinger — tako je imel obilo posla; rad se je tedaj pokoril nasvetu svojega očeta: »Sin, oženi se; lej, tam na Težki Vodi — Pekčeva Cilka — ta je za-te!« — Presrečen je bil sedaj mladi par na prvi službi v Soteski! Cilka je vnozeje večkrat zagotavljala svojemu možu: »Veš, zato sem tako rada tako storila, ker nisi imel brk pod nosom kot drugi.« In gospod jubilat nam je o zlati poroki pravil: »Jaz ne vem, jaz ne vem, kako je to bilo; ko sva šla od izpraševanja, mi je kar čudno bilo, da bi ž njo šel, in nji tudi; pa sva jo zavila vsak po drugem potu; in nje stric se je jezil: »Eh, saj bi šel lahko mimo naše hiše — saj je tod — tja lepša pot — pa ne, pa ne! Še piti mu ne morem dati!« — Tako se je jezil nje stric. Mene pa je bilo sram, da bi tamkaj hodil.« — Ni čudo, da je tako sramežljivima zaročencema dobri Bog sicer po bridkostih in težavah vendar le v obilni meri rosil blagoslov svoj potem v zakonskem življenju. — Gospod jubilat je učiteljeval 41 let, in sicer: v Boštanju, na Zdolah, v Mirni Peči, Vavtovasi in na Radovici. Posebno veselje je gojil do glasbe. Kot tak je uglasbil mnogo pesmij uprav v narodnem duhu; zato so tudi ponarodele ter se pojo povsod, koder je služboval, v njegov — spomin. Pred kratkim ga je pregovoril nek gospod, da je prišel izbirat bisere svoje »Lire«. Še sedaj se ne more ločiti od glasbe in petja posebej; kot sivi starček hodi s svojega posestva na Drski v Vavtovas, častit Stvarnika pri službi božji. Nad vse ga je zanimalo tudi kmetijstvo. Stan, kateri je v neposrednji zvezi z Bogom, ta je kmetski; tega je spoštoval tako, da je na večer svojega življenja postal sam popolen — kmet. Že v letu 1863 je začel ob svojih pičlih dohodkih kupovati zemlje, in sedaj ima lepo kmetijo s hišo mej lepim sadnim drevjem in sadovnjakom, broječim več tisoč sadnih dreves, ki mu donašajo vsako leto obilo sadja, ter z ameriško trto zasajenim vinogradom. Človek se mora kar čuditi, da si je mož mogel sploh kaj prihraniti; a to je pripisovati njegovi varčnosti in skrbnosti, osobito pa še, kar nam je začrtal s svojo zlato nevesto sam: »Priznava, da kar sva in imava, sva dobila na priprošnjo Marijino iz rok Stvarnikovih.« Ob vpojojenju je dobil gospod jubilat pohvalno priznalnico od višjega šolskega oblastva glede pouka v kmetijstvu. Konstatujemo še, da je lepo preskrbel svojih najstarejših otrok; šteje 22 vnukov; izmed otrok in vnukov so vsi dorasli živi moški vojaki, kakor tudi možje njegovih hčer. Slavnost sama se je vršila po tem-le vsprejemu: Na predvečer zlate poroke so se vsprejemali došli svatje mej sviranjem meščanske godbe iz Novega Mesta. Drugi dan, to je 4. maja, so se odpeljali svatje v kakih desetih kočijah, na čelu godba na lojtrancih, čez Kandijo, Gotno Vas, Črmošnjice v Stopiče k zlati poroki. V Stopičah so v pozdrav pokali topiči; cerkev je bila praznično opravljena in nad cerkvenimi vrati je blestel mej mlajema pomenljivi napis: »1848. Pozdravljeni svatje zlati! 1898.«

(Konec sledi.)

(Iz Komende) 17. maja. Poročati Vam moram kar hkratu o dveh požarih v tukajšnji okolici. — Prvi je bil v nedeljo zvečer okrog 10. ure na Križu, kjer je pogorelo posestniku po domače Soldatiču leseno in s slamo krito poslopje. Drugi, mnogo večji požar pa je bil v ponedeljek večer

okrog polujednajste ure v Kaplji Vasi. Vnela sta se skednja posestnika Janeza Lukanca iz Kaplje Vasi hiš. št. 17, od koder se je ogenj bliskoma razširil na bližno ležeče in s slamo krito hišno poslopje in na hlev. Da bi bil veter, bila bi nevarnost za jedni del vasi. Gasilno društvo je bilo takoj na mestu požara, a ni moglo družega obvarovati nego svinjake, vzrok so temu blizu skupaj stoječa slamnata poslopja. Škoda ceni se približno na 4000 gld. Pogorelec je bil zavarovan. Vzrok požara je neznan.

(Dnevna služba pri brzojavnih uradih.) Trgovsko ministerstvo je odredilo, da bodo poštni in brzojavni uradi Gorica 2, Trst 5, Rudolfovo in brzojavni urad Trst 4, pri katerih je bila doslej za brzojavni promet polna dnevna služba upeljana, ob nedeljah počenši s 15. majem t. l. le omejeno dnevno službo imeli.

(Zahvala.) Slovenski delavci, obtoženi radi demonstracij v »Zvezdi«, pooblastili so me, da tem potom najudanejšje izrekam globoko zahvalo blagorodnim gospodom zagovornikom: dr. V. Krisperju, dr. V. Papežu, c. kr. notarju Plantanu, dr. Ivanu Šustersiču in dr. F. Tekavčiču, ki so v redki rodoljubni skrbi požrtvovalno, brezplačno nas zagovarjali ter s temeljitimi svojimi govori dosegli lepih uspehov.

Ivan Štefè.

(Zahvala.) Podpisani izrekamo blagorodnemu gospodu dr. M. Pircu iskreno zahvalo za njegov požrtvovalni trud in uspešni zagovor o priliki štiridnevne obravnave radi demonstracij. — Anton Bončar, stud. iur., Karol Klander, stud. iur., Ivan Modic, stud. iur.

(Urarsko prodajalnice) otvoril je v Prešernovi ulici št. 4 poleg frančiškanskega samostana v Ljubljani domačin g. Janko Klopčič. Opozarjamo cenj. naročnike na dotično naznanilo, priobčeno v današnji številki.

(Birmovanje v lavantinski škofiji) se je 19. t. m. vršilo na Hočah, včeraj v Slivnici pri Mariboru, danes bode v Framu, v nedeljo v Cerkovcih, dne 23. t. m. na Ptujski Gori, dne 24. pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, dne 25. na Hajdinji in 26. pri Sv. Janžu na Dravskem polju.

(Ogenj) je v noči 18. maja uničil vsa poslopja Ivanu Grandušeku v Podvincih pri Ptuj; škode je do 3000 gld.

(V Slov. Gradcu) bode štajerska dežela zgradila bolnišnico za 100 bolnikov. Začasno ostanejo bolniki v stari okrajni bolnišnici, kamor so že prišle usmiljene sestre kot postrežnice.

(Imenovanje.) Predsednik graškega nadsodišča je umirovljen, na njegovo mesto je imenovan bivši pravosodni minister v Badenijevem kabinetu, grof Gleispach. Nemško-nacionalni listi se hudujejo nad vlado, češ, da jim je vsilila moža, ki je podpisal jezikovni naredbi ter do konca vztrajal proti nemški obstrukciji.

(V židovske roke) Žid Spitzer z Dunaja je kupil velike tovarne v Mislinji.

(Nove orglje.) Poldrugo uro nad Koprom proti vshodu je prijazna vas Sv. Anton, kjer je vrla tvrdka bratov Zupan iz Kamnegorice na Gorenjskem ravnokar postavila nove orglje Op. 66. Krasen majnikov dan izvalil me je v družbi našega vrlega dež. poslanca g. Josipa Kompareta v to vas, da si ogledam to najnovejšje delo bratov Zupanov. Prišedši v čedno cerkev bila mi je vže lična zunanja oprava orgelj porok, da je isto tako tudi vse drugo najvestneje izvršeno. In res — ogledavši si posamezne dele orgelj moral sem se nehote čuditi mojsterski mehaniki stožnega sistema (Kegelladensystem), izvrstnemu po francoskem načinu napravljenemu mehu ter lični in praktični uredbi piščali. V elegantno izdelanem igralniku razvrščeni so po načinu harmonija sledeči spremeni: Manual: 1. Principal 8', 2. Salicional 8', 3. Lieblich-gedeckt 8', 4. Okt. Principal 4', 5. Mixtur 2' in pedalni Subbass; pomožni registri in kolektivniki pa: Okt. Coppel, Ped. Coppel, Mezzo-Forte in Piano. Kolektivniki in pomožni spremeni so tako umetno izpeljani, da igralca pri odpiranju in zapiranju najmanj ne ovirajo v igranju. S pomočjo istih moreš prehajati iz milopevajočega pianissimo v mezzoforte in pa krepak in mogočen forte. Drugi posamezni spremeni so prav dobro karakterizovani. Principal ima krepak, vendar pa ne kričeč glas. Prav ljubko in mило pa pojeta Salicional in Liebl. gedeckt zlasti z Subbassom in okt. vezjo. Proženje mehanike je silno lahno in

glasovi pri najtinejem staccato čisto opevajoči. Sploh vse delo je tako ukusno in solidno izvršeno, da se tej tvrdki pač ni bati nepopoljne kritike. Za to domači tvrdki želim najboljšega uspeha.

(Celovška trgovinska zbornica in slovensčina.)

Iz Celovca 16. maja. Kako sovražijo vse, kar je slovenskega, pokazali so naši zastopniki zopet v trgovinski zbornici celovski. Ker slovenska posojilnica v Št. Janžu v Rožu ni hotela izpolniti nemškega blanketa za statistične podatke, planili so zbornični svetovalci, na čelu jim dr. Plohl, kar po koncu. V seji dne 2. t. m. je le-ta namreč poročal o ti stvari tako-le: »Akoravno k temu ni obvezano, pustilo je zbornično predsedništvo napraviti prevod tistega pisma; pove se v njem, da posojilnica dotični blanket odklanja, ker je njen uradni jezik slovenski. Predsedništvo takega vračanja ne sme pripuščati, ter se je obrnilo do okrajnega glavarstva s pritožbo, da hoče dotični posojilnični uradnik ali dotična ukazujoča oseba zbornico siliti, da sprejema slovenske dopise, kar se pa ne strinja z zborniško organizacijo in tudi dejanskim potrebam ni primerno, ter je samo umeten poskus, spraviti novoslovenski (!) jezik, ki ga devetdeseti del koroških prebivalcev ne razume, v uradno rabo. Zbornica ima pravico določevati si svoj uradni in obravnavni jezik, in ker je ta jezik bil na Koroškem vedno nemški jezik, se mora zbornica takemu poskusu nasproti postaviti, ter prosi okrajno glavarstvo, naj posojilnico v Št. Janžu prisili, da izpolni nemške tabele.« Kakor so sklenili, so tudi storili. Obrnili so se do g. Mac Nevina ter ga uljudno naprosili, da naj on, ki ima v tej stvari že toliko prakse in izkušnje, naj tedaj on užene nepokorne Slovence, ki nočejo znati nemški ter nočejo slepo poslušati gospodov v trg. zbornici. Mac Nevin je tej zahtevi res takoj ustregel in pozval posojilničnega načelnika, vrlega rodoljuba g. Mart. Štiha pred-se »ad audientium verbum«. A vsa spretna zgovornost, s katero je hotel zgovorni g. okr. glavar našega moža prepričati, da samo nemščina še kaj velja pri trg. zbornici, da ta sme v tem oziru storiti, kar ji drago, — vse to ni pomagalo nič. Zapretil je g. okr. glavar, da hoče Štiha s kaznijo prisiliti, da mora izpolniti nemške tabele, katere mu je na vse načine vsiljeval in ponujal. G. Štih je ostal trden. Grožnje mu niso imponirale; saj so ga že večkrat obsojali, pa radi tudi zopet oprostili. — Zahteval je, da naj se krivična zahteva okr. glavarstva pošlje posojilničnemu uradu pismeno. To se je sedaj zgodilo. C. kr. okr. glavarstvo, ki je doslej posojilnici dopisovalo slovenski, sedaj v nemškem dopisu zahteva, naj posojilnični urad izpolni nemško tabelo trg. zbornice. To je nova ilustracija naših »lepih« koroških razmer! Posojilnica bode svoje stališče in svojo pravico branila do zadnjega. Zoper zahtevo okr. glavarstva se vloži priziv. G. dr. Plohl v svojem govoru v trg. zbornici kakor v dopisu na okr. glavarstvo pogreva staro bedastočo, da je jezik, kakor ga pišemo, na Koroškem »nerazumljiv«. To je stvar, o kateri ni več govoriti in ki ne zasluži novega odgovora. V besedah dr. Plohla se kaže vsa oholost Steinwendrovega »Herrenvolk«-a, ki slovensčini noče pripoznati nobenih pravic, nobenega mesta. Vprašamo samo, odkod si prisvojuje trgovinska zbornica, oziroma nje tajnik dr. Plohl, toliko oblasti, da se ne zmeni ne za postave, ne za obstoječe razmere. — In milostljive se delajo! Celo slovenski prevod so dali napraviti! A mogočni so, zelo mogočni tisti gospodje. Kratkotamo zaukažejo, da se dopisi ne smejo vračati. Samo treba tudi ljudij, ki bi se jim hoteli slepo pokoriti! Poslovni jezik naših posojilnic je slovenski, in one imajo pravico, se ga izključno posluževati, bodi-si to dr. Plohl po volji, ali ne. Po mislih naših nasprotnikov je sedaj nemstvo zopet rešeno! Rešil ga je »veliki Nemeček« slovenskega rodú, g. dr. Plohl, in ne dvomimo, da mu bodo za to hvalo peli po vseh nemških listih. Zakaj malo se zmenijo za pravico in resnico, kakor zopet jasno kaže ta slučaj. Mal slovenski dopis jim je tako na poti, da kličejo na pomoč okrajno glavarstvo, naj ga le-to s silo zatre! Imenovati bi se moglo vse to pravcato — komedijo, da ne bi bila stvar tako — žalostna! —rn—

(Deveti občni zbor) katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem se je vršil dne 12. maja 1898. leta. Nad sto udov našega katoliško-političnega in gospodarskega

društva zbralo se je dne 12. maja v dvorani Sandwirthove gostilne, da sprejmejo poročilo o delovanju društva v minulem letu. Prišlo je iz vseh krajev naše dežele lepo število posvetnih pa tudi duhovnih rodoljubov. Kot zastopnik vlade je bil navzoč blagor. gospod c. kr. okrajni komisar baron Lazarini iz Beljaka. Predsednik gospod Gregor Einspieler pozdravi v imenu odbora navzoče ude in naglašja potrebo skupnega delovanja. Zbirajo se nasprotniki zoper nas, zbirati se moramo tudi mi v obrambo svojih pravic, zato naj se vsi trdno oklepajo slovenskega katoliškega političnega društva. Društveni tajnik gospod J. Rozman je poročal o društvenem delovanju v minulem letu. Spominjal se je najprej »pozdrava« nasprotnikov, ki so nam po svoji klepetulji »Fr. St.« svetovali, naj se raje zbiramo v Ljubljani, a ne v »nemškem« Celovcu. Shodov je imelo društvo 10; jednega so nam prepovedali. Shodi so bili dobro obiskani ter so se vršili večinoma mirno. Omenjal je tudi društvenih dobrotnikov, vzglednih rodoljubov-pokojnikov. Dalje se spominja važnejših dogodkov minulega leta: vseslovenskega shoda, spremembe v deželnem predsedništvu, občinskih volitev, nemškonacionalnega »volks-taga« itd. Dohodkov je društvo imelo 467 gld. 20 kr., stroškov 290 gld. 14 kr. — O državnem zboru je govoril gospod poslanec Lambert Einspieler, o deželnem zboru gosp. poslanec Gregor Einspieler, ki sta omenjala raznih razprav omenjenih zastopov. — V razgovor je poseglo še več gospodov. Gospod dr. Al. Kraut je opozarjal na novo postopanje pri civilnih pravicah in pojasnoval, kako naj Slovenci pri sodiščih povsod in vselej zahtevamo svoje pravice. — Izvolil se je sledeči odbor: Predsednik Gregor Einspieler, deželni poslanec in župnik Podkloštrum; podpredsednik Vekoslav Legat, poslovodja v Celovcu; blagajnik dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Celovcu; tajnik Jož. Rozman, mestni kaplan v Celovcu; odborniki: Fran Grafenauer, deželni poslanec in posestnik na Brdu; Šimen Čemer, župnik v Št. Rupertu; Matija Prosekár, posestnik v Kotmarivasi; M. Štih, posestnik v Št. Janžu; Jožef Božič, posestnik v Pokrčah. — Namestniki: Janez Šumah, župan v Sinčivasi; Jurij Drobivnik, posestnik v Medgorjah; Fran Kobentar, župan v Št. Jakobu. — Pregledovalca računov: Matej Šervicelj, komendant na Reberci, in Anton Pelnař, mestni kaplan v Celovcu.

(Strela z neba.) Kakor drugod po naši državi diktirajo cene blagu tudi v Trstu navadno židje in tako so jih hoteli diktirati tudi kruhu. Od lanskega leta je že poskočila kruhu cena v Trstu za 4—6 novč. in hoteli so pritiskati više in više. Toda kakor bi bilo treščilo med krivonose jastrebe, prišel je namestniški odlok, v katerem stoji na tržaskih vogalih tiskano črno na belem, da zadene globa 400 gld. in izguba chrtne pravice, kdor bo ravnal proti temu odloku. Tacega popra tržaski judje vendar niso pričakovali. Oni, ki ukazujejo na magistratu, ki uplivajo, tako vsaj se je tu in tam slutilo še v nedavni minolosti, tudi pri namestništvu, oni, da bi morali kloniti h kratu svoj tilnik pred jednim avstrijskim odlokom? Oni da bi ne smeli oderati ljudstva, prav kakor prija njihovi krvoločni naravi, — to je preveč in — tega je pričakovati — »Izrael bode odgovoril«, kakor je odgovoril na oistre pridige patra Pavišiča! Tržasko ljudstvo pa je povprek silno veselo tega vladnega ukaza, kajti balo se je že, da bodo judje šli z njim do skrajnega in da bode pomanjkanje kruha mej kristijani še večje. Z ljudstvom pa so si oddahnili tudi poštenci krščanski peki, katere tira v oderuštvo le židovski kartel, v resnici pa imajo srce za lačno prebivalstvo. Le še več tacih strel!

(Italijanščina v »prognanstvu«.) V Gorici v taboru »čistih nacionalcev krivega nosu« sedaj velik »ojaj!«, ker so se pri tamošnjih sodiščih uvedla resnejša načela enakopravnosti. Židovski list »Corriere« blazni in besni, kakor bi šlo za celo zlato tele in kakor bi mu bilo na vsej zadevi res toliko ležeče, kakor kaže. Prav dobro pa odgovarja »Soča« v svoji 36. številki, dokazujoč, od točke do točke nezmisljenost »Corrierinih« jermijad in žalost lahonske klike nad dejstvom, da se Avstrija in Slovenci ne dasta kar tako pod laško kopito. Z vso židovsko hinavščino in prisiljenostjo hoče ta list dokazati, da je bilo ne-

potrebno v Gorici uvajati pri sodiščih slovenski jezik, dasi leži mesto sredi dežele, obljudene od 90 odstot. Slovencev. Res je, Rinaldini je bil že tako razvabil te — »naročne psičke«, da jih je jelo prav pošteno zebsti, ko jih je blagi vitez stresel iz svojega naročja, ker je moral iti po — drugih opravkih. In zdaj lajajo in bevskajo, da jih je kar smešno poslušati. Morda pa za Gorico vender pride na vrsto tudi Trst, — tu bode še le rjojenja, v velikansko zabavo onim, ki še niso prodali svojega poštenja. Naprej torej — tudi tržasko gnezdo leži v — slovenski šumi!

(Iz Gorice na Kubo.) »Soča« poroča, da so trije slovenski gimnazijci, jeden drugošolec in dva tretješolca sklenili, hiteti Špancem na pomoč proti Amerikancem. Ker pa je bilo treba novcev za dolgo pot, prodal je jeden zlato uro z verižico, drugi si je pridržal večjo svoto očetovega denarja, tretji je bržčas tudi nekaj pridjal, in — z Bogom Gorica. No, Amerikancem je pomaglo redarstvo v Genovi, ki je ondi zasačilo te tri navdušene junake.

(V Aleksandriji.) je g. dr. K. Pečnik za Slovence ustanovil hranilno društvo.

(Sejmi po Slovenskem od 23.—28. maja.) Na Kranjskem: 23. v St. Lambertu, Postojini in Zatičini; 24. v Moravčah, pri sv. Križu; 25. v St. Gothardu, na Mali Gori, v Mengšu, Podvelbu, Svibni in v Žirovnici; 26. v Lašičah. — Na slovenskem Štajerskem: 23. v Loki, Olimju, Rajhenbergu, Poličanah; 24. pri sv. Filipu v Selah; 25. v Rogateu, Vitanju in v Slivnici; 26. v Artičah; 28. pri sv. Trojici. — Na Koroškem: 23. v Šmihelu pri Pliberku; 26. v Ospergu. — Na Primorskem: 23. v Kastvi; 25. na Kačiču.

Društva.

(Društveni večer »Katol. društva za delavke« v proslavo godu svojega predsednika veleč. g. kanonika-župnika Janeza Rozmana, v nedeljo 15. maja zvečer ob 7. uri na Zabjeku je srečno uspeval. Podpredsednik vlč. g. vikarij L. Smolnikar je v živahnem, vrlo sestavljenem govoru čestital g. predsedniku, spominjajoč se treh povodov, zakaj se društvenice veselje prelepega majnika. Društvenica M. Lovše je potem v vezani besedi pristržno izrazila voščila društvenic svojemu predsedniku. Vse pevske točke pod vodstvom g. vodje L. Belarja so ugajale občinstvu, zlasti pa: Venček narodnih pesmij, katere je priredil veleč. g. F. Ferjančič. Prav pomenljivo se te pesmi pričenjajo z besedami: »Venček na glavi se.« in končajo z zadnjo kitico iste pesmi. »Dokler slovenski rod.« — Na Slovenskem morda ni društva, ki bi v intelektualnem oziru delovalo takó intenzivno, nego uprav to društvo. Ne goji se tu le zabava, temveč goji se tu tudi umetnost. O tem pričajo deklamacije, pevske točke, dramat. igre; vodstvo pa preskrbi društvu še vsak teden po en govor. Ni se torej čuditi, da kaže društvo velik napredek, in da so posebno nekatere igralke res popolnoma kos svoji pogostoma težki nalogi. Najbolj se pa čudimo, da more društvo tako pogostoma nastopati z novimi igrokazi. Ni še minil mesec, kar se je igrala prvič »Lurška pastarica«, že so društvenice uprizorile novo igro »Sveta Neža«. Snov je znana, ker je posneta iz življenja te svetnice. A razvoj dejanja je tako živ, da bi igro zopet radi videli na odru. Društvenice so storile, kar je bilo možno in dosegle obilo zaslužene hvale. Naposled omenimo še, da se je predsednik, preč. g. kanonik Rozman, z iskrenimi besedami zahvalil mnogoštevilnim gostom in društvencam za prelepi večer, ter priporočil gostom zanimanje za društvo, društvencam pa zaklical, naj si štejejo v čast, da pripadajo tako bujno razcvitajočemu se društvu.

(Občni zbor dirkališke zadruge) vršil se bo v petek dne 27. maja t. l. ob 8. uri zvečer v spodnji kavarni »Narodnega doma«. Dnevni red: 1.) Pozdrav načelnika. 2.) Poročilo tajnikovo. 3.) Poročilo blagajnikovo. 4.) Volitev odbora. 5.) Slučajnosti.

(Slovensko planinsko društvo) ima dne 24. maja t. l. izredni občni zbor. Na dnevnem redu je: nagovor načelnika, volitev enega odbornika in raznoterosti. Vrši se v spodnji kavarni Narodnega doma, začetek ob 8. uri zvečer.

(Mengeška godba) priredi v nedeljo, dne 22. t. m. koncert na vrtu gosp. Janeza Levca v Mengšu. Vstopnina 20 kr., dame proste. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Koncert vrši se le ob ugodnem vremenu. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Celjsko pevsko društvo) priredi v nedeljo, dne 22. majnika v veliki dvorani »Narodnega doma« veselico, katere čisti dohodek pripade »Katoliškemu podpornemu društvu v Celji.« Pri veselici sodeluje iz posebne naklonjenosti

tamburaški klub »Sokola« pod vodstvom g. dr. Hinko Šukljeja ter predtelovaldec »Sokola« gosp. Matija Benčan. Vspored obseza naslednje točke: 1. M. Hubad: a) »Ljubca, povej, povej«, b) »Je pa davi slanica pala«, poje mešani zbor. 2. M. Hubad: a) »Stoji, stoji tam Beligrad«, b) »Zmiraj veselo«, poje moški zbor. 3. »Berite Domovino«, veseloigra v jednem dejanju. 4. dr. Ipavic Schwab: a) »Tam za goru«, b) »Mrak«, udarja tamburaški zbor. 5. Telovadsko-atletske produkcije brez orodja in z orodjem, izvajata g. M. Benčan in I. Zabukovšek. 6. M. Hubad: a) »Luna sije«, b) »Bratci veseli vsi«, poje mešani zbor. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži v parterji I. in II. vrste 1 gld., III.—V. vrste 70 kr., VI.—XIX. vrste 50 kr., sedeži na balkonu 80 kr. Stojšče 30 kr. Dijaške in garnizijske vstopnice 20 kr. Preplačila se z ozirom na dobrodelni namen hvaležno sprejemajo. Vstopnice se dobivajo v trrdki Dragotina Hribarja ter na večer veselice pri blagajni.

Darovi.

Za »Katoliški dom«: G. kanonik Fr. Povše, 5 gld. — G. dekan Mihael Arko, 10 gld. G. kaplan Vaclav Filler, 2 gld. 50 kr. — Gospod župnik Ignacij Šalehar, 10 gld. — G. župnik A. Antončič, 2 gld. — G. administrator Feliks Knižek, 3 gld. — G. župnik Mihael Koželj, 5 gld. — G. župnik Matija Kadunc, 2 gld.

Bog plačaj stotero!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 21. maja. Državni zbor je sklican 1. junija. Da dnevnem redu je razprava o vseh dosedaj vloženih nujnih predlogih glede jezikovnega vprašanja.

Dunaj, 21. maja. Finančni minister dr. Kaizl se je izrekel za odpravo časnikarskega koleka, ob enem pa tudi proti davku na inserate. Izdelan ima že načrt zakona, vendar čas, kedaj da ga predloži zbornici, še ni določen.

Gradeo, 21. maja. Zbornica advokatov je sklenila izjaviti, da utegne novoimenovani predsednik graškega nadsodišča grof Gleispach biti povod, da se moti miren in zanesljiv razvoj sodnijsko-pravnih poslov. — Gleispach ne živi več pri Nemcih zaupanja, ker je v ministerstvu deloval na to, da so se izdale jezikovne naredbe. Ni torej izključeno, da bodo začeli nemški listi Gleispacha napadati. Zbornica advokatov obžaljuje, da se je imenovanje že dovršilo, kar nadsodišču ne bo v korist (!).

Turin, 21. maja. »Gazetta Piemontesa« poroča, da vlada odtegne nadškofu Milan-skemu plačo, ker se je povodom vstanka premalo držal naukov evangelija. (!)

Milan, 21. maja. »Gazetta del popolo« piše, da bo zaprti urednik lista »Secoli«, ako ga tirajo pred sodišče, objavil vsa pisma, katere mu je pisal Rudini. Pravijo, da bo to velik škandal za italijansko vlado.

Atene, 21. maja. Grška armada je danes zopet zasedla Triaklo. Drugi pas so Turki popolno izpraznili. Opustošeno je vse in vse v razvalinah.

London, 21. maja. Lord Balfour je precej nevarno obolel.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Španjci že zopet lažje dihaajo, odkar jim je admiral Cervera brzojavno sporočil, da je na praznik Vnebohoda srečno došel v Santjago de Cuba na južnem delu otoka Kube. Ni mu mogel zapreti poti ameriški general Sampson, akoravno je neprestano krožil okoli otoka Kube. Admiral Cervera je porabil pravi trenotek, ko je ameriško brodovje zasledovalo nasprotnika na severnem delu otokov Kuba, Haiti in Portoriko. Nič niso toraj mogli Amerikanci ovirati prihod španskega brodovja na kubansko obrežje, da nasprotno sta dve ondi se nahajajoči ameriški ladiji naglo pobrali jo iz zaliva, da se čim preje pridružite Sampsonovemu brodovju.

Seveda ne ostane Cervera dolgo v tem zalivu, kajti popolno brez koristi bi bile vse njegove operacije na najbolj južnem delu otoka, mej tem ko preži sovražnik na severu. Založil se bo tu le s premogom in drugimi potrebščinami ter se proučil o položaju španske posadke na otoku. Odriniti bo moral prej ali slej proti Havani ali

Najcenejše!

IVAN KREGAR
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani. Poljanska cesta 8.
poleg Alojzijevega

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v najna-
tančnejše izdelovanje

*monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakljev,
svečnikov, lestencev,
križev* 764 32

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni
slovenski mladini.

8. zvezek. — 8 štirimi slikami.

Uredil in založil
Jan. Ev. Zorč.

Cena broširan 30 kr., v pol platno
vezan 40 kr., v celo platno vezan 55
kr., krasno vez. 75 kr., po pošti
5 kr. več. — Dobro se v ljubljanskem
seminarju, v Katoliški Bukvarni in pri
Jan. Kraju v Novem mestu. — Tudi
se dobro prejšnji letniki razven prvega.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Najboljše sredstvo proti stenicam,
bolham, kuhinjskemu mrčesu, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.

Zacherlin

učinkuje čudovito! Usmrti
vsakovrstno golazen — in ga radi tega
milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki
so: 1. zapečaten steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian,	J. Klauer,	A. Šarabon.
F. Grošelj,	Adolf Kopriva,	Viktor Schiffer,
Edvard Hajek,	Josip Kordin,	Jakob Schöber,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	Jakob Spoljarič,
Ivan Jebračin,	Karol Laponi,	A. Staenl,
Jeglič & Leskovic,	Peter Lassnik,	Franc Stupica,
C. Karinger,	J. Lenček,	M. E. Supan,
Mihail Kastner,	Ivan Perdan,	Franc Terdina,
Kham &	Karol Planinšek,	Uradniško kon-
Murnik,	J. C. Röger,	sumno društvo

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Sodražici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniki, Trzinu, v Trzinu, v Radovljici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledu, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Zigon
in E. Burdych. 220 15-6

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate,
motike, krampe, vile,
vsakovrstne žage in pile,
lonci (železoliti in plošče-
vinasti), nagrobni križi,
različna mizarstva, tesar-
ska, kovaška, ključa-
ničarska in usnjarska
orodja.

Štedilniki, peči, ko-
vano in valano železo,
vsakovrstno kuhinjsko
orodje, kovanja za
okna, vrata in cele hiše.
Železniške šine za oboke,
cement, štorje za stropce.

Zaradi opustitve trgovine
oblastno dovoljena

popolna razprodaja

vsakovrstne železnine po
tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim
društvom si vsakovrstno železnino najceneje
naročiti. 293 28

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsa-
kovrstne tehtnice, plo-
ščevina vsakovrstna, ka-
kor: mesingasta, pokfa-
nasta, bakrena, oinka-
sta in pocinkana, bela
in črna. Trombe za vodo
in gnojnice. Svetilke in
kovanja za kočije. Vsa-
kovrstne ključalnice, me-
singaste kljčke, pante in
zapah. Ledene omare
in pipe za pivo. Kroglice
in keglje za kegljanje
itd. itd. itd.

Orožna tovarna Steyer

224 9

Samoizastopnik za vso Kranjsko:
FRAN KAISER
Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.
Precizijski izdelki 1. vrste.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki po-
življa okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja
želodčno delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, ka-
tero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša
in hladi.

V puščah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka
je pristavljena postavno vpi-
sana varstvena znamka.

Glavna
zaloga: lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana,
vokal Spornereje ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlager, J. Mayer in vseh drugih
lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26-6

Prva kranjska izvozna pivovarna

Teodora Fröhlich-a na Vrhniki

(zastopstvo in zaloga pri **Fr. Seunig-u**, Marijin trg št. 2)

priporoča svoje **dobro uležano**

pivo

takozvani kranjski biser (Krainer Perle).

Toči se vedno sveže:

V sledečih gostilnah:

Gosp. Blumauer Leopold , gostilna pri »Tišlerju«, Kolodvorske ulice.	Gosp. Velkavrh Anton , »Dolenjska piv- nica«, Dvorni trg.
» Bajželj Avgusta , gostilna pri »Ja- neznu«, Trnovka cesta.	» Weber Avgust , »Vrhniska pivnica«, Prešernove ulice.
» Cotič Jožef , Vipavska vinarska za- druga, Breg št. 1.	V sledečih šakuterijah:
» Fröhlich Gabrijel , restavracija pri »Slonu«, Dunajska cesta.	Gosp. Avanzo Marija , Wolfve ulice.
» Krvarič Franjo , gostilna pri »Fi- govcu«, Dunajska cesta.	» Buzzolini Ivan , Špitalske ulice.
» Koder Ernest , gostilna, Sv. Petra cesta.	» Kahm & Murnik , Sv. Petra cesta.
» Krže Marijana , gostilna, Opekarska cesta.	» Praunseiss J. C. , Mestni trg.
» Škof M. , gostilna, Rečne ulice.	» Stacul Anton , Šelenburgove ulice.

V sledečih kavarnah:

Kavarna „**Austria**“, Reselnove ulice.
Kavarna „**Europa**“, Dunajska cesta.
Kavarna „**Mercur**“, Glavni trg.
Kavarna „**pri Slonu**“, Dunajska cesta.

Preselitev.

S svojo znano zalogo lepe **razne bombaževine in volne** po najnižji ceni sem se **preselil** iz barake za Školijo ob Ljubljani v hišo gospe

V. Pavrove na Sv. Petra cesti šte. 24.

350 3-3

Tomaž Lucin.

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski
ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 22

se priporoča prečast. du-
hovščini in cerkvenim
predstojništvom v naro-
čila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in

svetniških soh

iz gipsa, kamna, lese-
nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Blagorodnemu gospodu **Andreju Rovšek-u**,
podobarju in pozlatarju

v Ljubljani.

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučih
župnije žilinske, je prav lepo in trpežno delo, katero dea,
svojem mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na
gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni
deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Žalina, dne 1. avgusta 1897.

505 52-43

Josip Novak, župnik.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice

15 20

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejše do najfinejše, raznobarvne: rujave, zelene
bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi
kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Edini

dežnik,

ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na
patentiran način narejeni 145 25-5

Patent Satin de Chine

(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine),

Ta dežnik je popolnoma **nepremočljiv** in **stalne**
barve, podoben najfinejši svilati omreži. Blago se ne zgu-
banči, ko je mokro, ampak **ostane lepo napeto**.

Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugega.

V Ljubljani te dežnike prodaja edini

JOSIP VIDMAR, dežnikar.

Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko:

☆ O.M. & C. ☆
K.K. Patent 46-2511

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se
sodnijsko zabranja. — Natanko je paziti na patentno številko
Nijeden drugih dežnikov nima tako izvrstnih svojstev.

Sidro Liniment. Capsici compos.

231 14 iz lekarnе Richter-Jeve v Pragi

priznana **izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo** je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh **priljubljeno**
domače zdravilo kar kratko kot 707 39-36

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Cvetje s polja modroslovskega. Kratak sestav

glavnih modroslovske naukov. Spisal dr. Fran-

čišek Lampé. Stane 60 kr., s pošto 65 kr.

Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa

za vse dneve celotnega leta. — Spisal o. Brunon Vercautere, du-

hovnik D. J.; preložili lavantinski bogoslovci. — I. zvezek

(od 1. prosinca do 30. rožnika) velja broš 1 gld. 50 kr., po

pošti 10 kr. več. — II. zvezek (od 1. malega srpana do

31. grudna) ima isto ceno.

500 52-43

Preč. duhovščini
vjudno priporočam
svoje delavnice
za
slikarjio na
steklu,
slasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarjio
Ed. Stuhl
v Građen.
Annenstrasse 35.
Najboljka spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Dobiva se povsod.

C 745 36-24

Sarg's Kalodont

Naibolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Najprimernejša darila za birmo!

Izborna zaloga

najrazličnejših ur.

J. ČERNE v Ljubljani, Kongresni trg šte. 4,
v Gerberjevi hiši. 336 10-4

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-9

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

nepremočljivi
dežni plašči
(kavelofki)

od glb. 6.— pri
Eričar & Mejač-u
Ljubljana,
Prešernove ulice
šte. 9.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 9

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. c. kr. mini-
sterstva za uk in bogočastje pripuščeni

mali, srednji in veliki katekizem ali krščanski nauk

v slovenskem jeziku, kateri je v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od
tekočega šolskega leta nadalje, se dobiva

mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.

v prodajalnici katol. tiskovnega društva v Ljubljani

(H. Ničman) Kopitarjeve ulice.

Razprodajalci dobé primeren popust.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja

Reseljova cesta šte. 6. LJUBLJANA Reseljova cesta šte. 6.

priporoča svojo največjo zalogo

234 30-9

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita
in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo

stavbenc kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti du-
hovščini za izdelovanje različnih cerkvenih
umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakelnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov
in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi
na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Primerna birmanska darila!

Priporočam svojo bogato, veliko zalogo vsakovrstnih

ur, verižic, uhanov, prstanov
po najnižjih cenah.

Vabim na mnogobrojen obisk ter pošiljam cenike po pošti zastonj. 82 12-6

FR. ČUDEN,
urar v Ljubljani.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-17

Ana Hofbauer,
imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Primerna birmanska darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 338 26-2

na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu
ravno tako tudi

nihalnih, stenskih
in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Redka prilika za izredno ugoden nakup!

Dovoljujem si velečastitemu p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da prodajam vso svojo zalogo

juvelov,
zlata in srebra,

mej temi tudi zadnje novosti,

počenši z 11. majem

za kupno ceno in tudi pod to.

Velespoštovanjem

J. Kapsch,

juvelir v Ljubljani.

349 4

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani,

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečistiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborno zalogo najrazličnejših

nagrobnih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejemlje tudi naročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altarji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregrade, tabernakelji, polaganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune izdeluje brezplačno. 263 7

Trgovina z galanterijo in igračami

Ivan Kordika

v Ljubljani,

Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14,

priporoča po zelo nizkih cenah:

Kuhinjsko posodo, emailirano, prve vrste, patent-lonce z bakrenim obitkom; namizne svečnike iz pakfona, medi in alpake; nože in vilice (besteke) za salato, desert itd. Vsakovrstne reči iz alpaka in alpaka-srebra iz najboljši c. in kr. privileg. tovarne W. Bachmann & Comp. na Dunaju.

Zunanja naročila izvršujejo se točno in po nizkih cenah. 313 11

Dürkopp-ova

Diana - koleša

presega vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so videti pri zastopniku

Janezu Jax-u

205 24-10

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,
zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

193 19

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete

Najnižje cene.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.